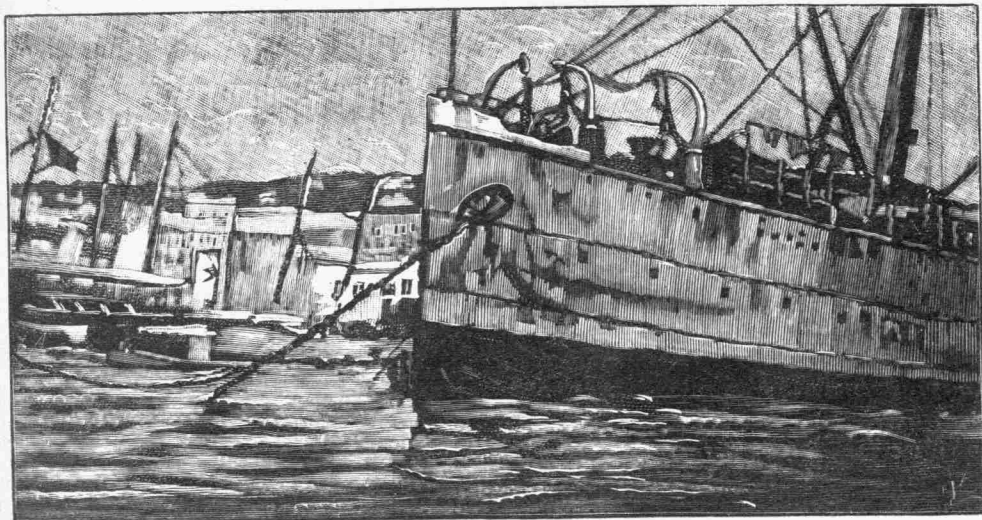

ΕΝ ΤΩ ΩΚΕΑΝΩ Η ΕΠΙΒΙΒΑΣΙΣ

[Ἐν τῷ Ὤκεανῷ ἐπιγράφεται τὸ τελευταῖον ἔργον τοῦ Ἰταλοῦ συγγραφέως Ἐδμόνδου Δὲ Ἀμίτσι. Ὁ ἔξοχος οὗτος συγγραφεὺς, γνωστὸς ἀπὸ πολλοῦ καὶ συμπαθέστατος εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῆς Ἑστίας, περιγράφει ἐν αὐτῷ μὲ τὴν ἰδιαιτέραν χάριν καὶ στίλβοντάτα τοῦ ὕφους του τὰς ἐντυπώσεις του κατὰ τὸν διάπλουν τοῦ Ἀτλαντικοῦ, ἀπὸ Γενούης μέχρι τῆς Ἀργεντινῆς Δημοκρατίας ἐπὶ ἀτμοπλοίου φέροντος πολλὰς ἐκατοστὰς μεταταστῶν. Αἱ μεγαλοπρεπεῖς εἰκόνες τῆς φύσεως, αἱ ζωηραὶ συγκινήσεις, τὰ πάθη καὶ τὰ αἰσθήματα τῆς παραδόξου ἐκείνης συμμιγοῦς κοινωνίας, ἥτις συγκινᾷται ἐνθ' ἑφ' ἑαυτὴν τῶν ἀδύστων τοῦ Ὤκεανοῦ, ἀναπαριστῶνται δι' ἀπαραμίλλου τέχνης καὶ θαυμαστῆς παρατηρητικότητος ἐν τῷ ἔργῳ του. Ἐκ τοῦ ὁραίου τούτου βιβλίου ἀργόμεθα παρέχοντες ἀπὸ σήμερον εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας ὁλόκληρα κεφάλαια καὶ σκηνὰς κατ' ἐκλογὴν μεταφραζομένας ἐκ τοῦ πρωτοτύπου ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου συνεργάτου κ. Χ. Ἀννίνου. Φρονοῦμεν δὲ ὅτι διὰ τούτου δὲν παρέχομεν μόνον τερπνὴν πνευματικὴν ἀπόλαυσιν εἰς τὸ κοινόν, ἀλλὰ καὶ ὠφέλιμα διδάγματα, ἀφοῦ καὶ παρ' ἡμῖν ἤρχισεν ἀπὸ τινος μεταδιδόμενος ὁ πυρετὸς τῆς μεταναστεύσεως καὶ πολλοὶ ἐγκαταλιπάνοντες τὴν γῶραν μας ὑποβάλλονται εἰς τὰς σφοδρὰς συγκινήσεις καὶ τὰς κακουχίας μακροτάτου ταξιδίου πρὸς ἀναζήτησιν κρείττονος τύχης. Σ. τ. Δ.]

Ὅτε ἔφθασα, περὶ τὴν ἐσπέραν, ἡ ἐπιβίβασις τῶν μεταναστῶν εἶχεν ἤδη πρὸ μιᾶς ὥρας ἀρχίσει, ὃ δὲ Γαλιλαῖος, τὸ ἀτμοπλοῖον ἐρ' οὗ ἐμελλον νὰ ἐπιβιβασθῇ, συνδεδεμένος μὲ τὴν προκυμαῖαν διὰ μικρὰς κινήτης γεφύρας ἐξηκολούθει νὰ φορτώνεται μὲ δυστυχῆ ὄντα, μὲ ἀτελεύτητον παρελαύνον πλῆθος, ἐξερχόμενον καθ' ὁμάδας ἀπὸ τοῦ ἀντικρὺ καταστήματος, ὅπου εἰς ἀσυνόμοτον ἐπεθεώρει τὰ διασπῆματα. Οἱ πλείστοι διελθόντες μίαν ἢ δύο νύκτας εἰς τὸ ὑπαιθρον, συνεσπειρωμένοι ὡς κύνες εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς Γενούης, ἦσαν κατάκοποι καὶ βεβαρυνμένοι ἐκ τοῦ ὕπνου. Ἐργάται, χωρικοί, γυναῖκες γαλοχυοῦσαι τὰ τέκνα των, παιδία φέροντα ἀκόμη εἰς τὸ στήθος τὴν ἐκ λευκοσιδήρου πινακίδα τοῦ νηπιαγωγείου, παρήλαινον πάντες σχεδὸν κομίζοντες δίφρον τινὰ συμπτυσσόμενον ὑπὸ μάλης, παντοειδεῖς σάκκους ὁδοιπορικοὺς καὶ μαρσίπους ἀνὰ χεῖρας ἢ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, ὀγκώδεις στρωμνὰς καὶ κλινοσκεπάσματα εἰς τὰς ἀγκάλας καὶ τὸ εἰσιτήριο μὲ τὸν ἀριθμὸν τῆς δι' ἑκαστον προσωρισμένης

κλίνης ἀναμεταξὺ τῶν χειλέων. Πτωχαὶ γυναῖκες, κρατοῦσαι δι' ἑκατέρας τῶν χειρῶν ἀνὰ ἓν παιδίον ἐβάσταζον τὰ ὀγκώδη δέματα τῶν ἀποσκευῶν των διὰ τῶν ὀδόντων γραταῖι χωρिकाὶ μὲ κρούπεζα, ἀνυψοῦσαι τὰς ἐσθῆτας διὰ νὰ μὴ προσκόψωσι βαδίζουσαι ἐπὶ τῶν σανίδων τῆς κινήτης γεφύρας ἐδείκνυνον τὰς γυνᾶς καὶ λιποσάρκους κνήμας των μερικοὶ ἦσαν ἀνυπόδητοι καὶ ἔφερον τὰ ὑποδήματά των κρεμάμενα ἀπὸ τοῦ τοιχώλου. Ἐκ διαλειμμάτων διήρχοντο μεταξὺ τῆς σωρείας ἐκείνης τῶν ταλαιπώρων κύριοι κομψῶς ἐνδεδυμένοι, ἱερεῖς, κυρίαὶ μὲ πετάσους πτεροστολιστοὺς, κρατοῦσαι εἰς τὴν χεῖρα κυνάριον, ἢ πιλοθήκαν ἢ δέσμεν γαλλικῶν εἰκονογραφημένων μυθιστορημάτων τῆς παλαιᾶς ἐκδόσεως τοῦ Λεβύ. Ἐπειτα αἰφνιδίως ἡ ἀνθρωπίνη παρέλασις διεκόπτετο καὶ παρουσιάζετο προχωροῦσα ὑπὸ γέλαζαν ραβδισμῶν καὶ βλαστημιῶν ἀγγέλων βοῶν καὶ προβάτων, καὶ τὰ ζῶα ταῦτα φθάνοντα ἐπὶ τοῦ πλοίου, παρεκτρεπόμενα τῇδε κακείσε, πτοούμενα, συνανεμίζοντο τοὺς

μυκηθμούς καὶ τὰ βελάσματα μὲ τοὺς χρομετισμούς τῶν παρὰ τὴν πῶραν ἵππων, μὲ τὰς φωνὰς τῶν ναυτῶν καὶ τῶν ἀχθοφόρων, μὲ τὸν ἐκκρουτικὸν δόρυθον τοῦ ἀτμηλάτου βαρούλικου τοῦ ἀνεγείροντος σωροὺς αἰωρουμένους ἀποσκευῶν καὶ κιβωτίων ἐμπορευμάτων. Μετὰ τοῦτο ἤρχιζε πάλιν ἡ παρέλασις τῶν ἐπιβιβάτων καὶ ἐφαίνοντο πρόσωπα καὶ ἐνδυμασίαι ἐκ παντὸς μέρους τῆς Ἰταλίας, γεωργοὶ εὐρωστοὶ μὲ ὄμμα τεθλιμμένον, γέροντες ρακενδύται καὶ ρυπαροί, γυναῖκες ἐγκνιοὶ, νεάνιδες φαιδραί, νεανίαι εὐθυμοὶ ἐκ τῆς οἰνοποσίας, χωρικοὶ ἄνευ ἐπενδύτου, καὶ παιδιὰ καὶ πάλιν ἄλλα παιδιὰ, τὰ ὅποια εὐθὺς ὡς ἐπάτουν τὸν πόδα ἐπὶ τοῦ καταστρώματος καὶ εὐρίσκοντο ἐντὸς τοῦ φυρμού τῶν ἐπιβιβάτων, τῶν θαλαμηπόλων, τῶν ἀξιωματικῶν, τῶν ὑπαλλήλων τῆς Ἐταιρίας, τῶν τελωνοφυλάκων ἔμενον ἐκθαμβοὶ ἢ ἐγένοντο ἄφροντα ἐντὸς τοῦ πολυσχόλου πλήθους. Εἶχον παρέλθει δύο ὥραι ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐπιβίβασης καὶ τὸ μέγα πυρόσκαφον ἀκινητοῦν ἀκόμῃ ὡς τεράστιον κῆτος προσκεκολλημένον εἰς τὴν παραλίαν ἐξηκολούθει ν' ἀπομυζᾷ ἰταλικὴν αἷμα.

Καθόσον ἀνῆρχοντο οἱ μετανάσται, παρήλαυνον ἐμπροσθεν τραπεζίου, πρὸ τοῦ ὁποίου ἐκάθητο ὁ ἐπιθεωρητής, ὅστις συμπεριελάμβανε αὐτοὺς καθ' ὁμάδας ἐκ πέντε ἢ ἐξ ἑξήκοντων, ἐγγράφων τὰ ὀνόματά των ἐπὶ ἐντύπου, ὅπερ ἐνεχειρίζετο πρὸς τὴν προστύπτον τῆς ὁμάδος, ἵνα κατὰ τὰς ὀρισμένους ὥρας δύνανται νὰ λαμβάνωσι τὴν μερίδα τοῦ γεύματος ἐκ τοῦ μαγειρείου. Αἱ οἰκογένειαι, αἱ συγκαίμεναι ἐξ ὀλιγωτέρων τῶν ἐξ μελῶν ἐνεγράφοντο ὁμοῦ μετὰ τινος γνωρίμου των ἢ καὶ τοῦ πρώτου τυγνόντος· κατὰ τὴν διάρκειαν δὲ τῆς ἐγγραφῆς ἐξεδήλοῦτο πρὸ αὐτοῦς ζωηρὸν αἶσθημα φόβου, μήπως τοὺς δολιεύωνται εἰς τὸν λογαριασμὸν τῶν ἡμισειῶν θέσεων καὶ τῶν τετάρτων τῆς θέσεως διὰ τὰ παιδιὰ, τὸ ἀκατανίκητον ἐκεῖνο αἶσθημα τῆς δυσπιστίας, τὸ ὅποιον ἐμπνέει εἰς τὸν χωρικὸν πᾶς κρατῶν γραφίδα ἀνὰ χεῖρας καὶ ἔχων ἐνώπιόν του κατὰστιχον. Ἠγείροντο φιλονεικίαι, ἠκούοντο παράπονα καὶ διαμαρτυρίαι. Ἀκολουθῶς αἱ οἰκογένειαι διεχωρίζοντο. Οἱ ἄνδρες ἄρ' ἐνὸς καὶ ἄρ' ἐτέρου αἱ γυναῖκες καὶ τὰ παιδιὰ ὠδηγοῦντο εἰς τοὺς κοιτῶνάς των. Καὶ ἦτο οἰκρὸν τὸ θέαμα τῶν γυναικῶν ἐκείνων, τῶν κατερχομένων μετὰ κόπου τὰς ἀποτόμους στενὰς κλίμακας τοῦ πλοίου καὶ πορχωρουσῶν ψηλαφητεῖ ἐντὸς τῶν εὐρυχώρων χθιμαλῶν κοιτῶνων, ἀναμέσον τῶν ἀναριθμητῶν ἀλλεπαλλήλως κειμένων κλινῶν, τῶν μὲν ἀσθμαίνουσῶν καὶ ζητουσῶν πληροφορίας περὶ ἀπολεσθέντος τινὸς δέματος τῆς ἀποσκευῆς των παρὰ τινος ναύτου, ὅστις δὲν ἐννοεῖ τί τὸν ἡρώτων, τῶν δὲ καθημένων μετὰ σπουδῆς ὅπου δῆποτε, κεκμηκυῶν καὶ σχεδὸν ἐνεῶν, καὶ ἄλλων περιερχομένων κατὰ

τύχην, παρατηρουσῶν μετ' ἀνησυχίας πάσας ἐκείνας τὰς ἀγνώστους συνταξειδιωτίδας, ἀγνώστους, ὡς αὐταί, ἀνησυχούς ὡς αὐταί, ζαλισμένους ἐπίσης ἐκ τῆς συρροῆς ἐκείνης καὶ τῆς ἀταξίας. Τινὲς κατελθοῦσαι εἰς τὸν πρῶτον ὄροφον βλέπουσαι καὶ ἄλλας κλίμακας κατερχομένας εἰς ζοφερώτερα διαμερίσματα ἤρουντο νὰ ἐξακολούθωσιν τὴν κατάβασιν. Διὰ τῆς ἀνοικτῆς καταπακτῆς εἶδα γυναῖκα ὁλολύζουσαν γοερῶς μὲ τὸ πρόσωπον ἐπὶ τῆς στομωμῆς τῆς κλίνης, ἔμαθον δὲ ὅτι ὥρας τινὰς μόλις πρὸ τῆς ἐπιβίβασης τῆς εἶχεν ἀποθάνει μικρὸν κοράσιον, ὃ δὲ σύζυγός της ἐδέχσε ν' ἀφίσῃ τὸ πτώμα εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ παρὰ τὸν λιμένα ἀστυνομικοῦ τμήματος διὰ νὰ τὸ μεταφέρωσιν εἰς τὸ νοσοκομεῖον. Ἐκ τῶν γυναικῶν αἱ πλείσται ἔμενον κάτω· οἱ ἄνδρες ἀπ' ἐναντίας ἀφοῦ ἤθελον ἀποθέσει τὰς ἀποσκευὰς των ἀνῆρχοντο ἐπὶ τοῦ καταστρώματος στηριζόμενοι ἐπὶ τῶν θωρακίων. Περιέρχον! Πάντες σχεδὸν εὐρίσκοντο διὰ πρώτην φοράν ἐντὸς μεγάλου ἀτμοπλοίου, τὸ ὅποιον ἔπρεπε νὰ εἴνε δι' αὐτοὺς οἶονεῖ νέος κόσμος, ἐμπλεὺς θαυμάτων καὶ μυστηρίων· καὶ ὅμως οὐδεὶς αὐτῶν ἐκύτταζε πέραν τῆς ὑψηλῆς, ἢ ἱστατο παρατηρῶν ἐν μόνον ἐκ τῶν ἀπειραρίθμων θαυμαστῶν ἀντικειμένων, ἅτινα διὰ πρώτην φοράν ἐβλεπον. Τινὲς ἐκύτταζον μετὰ πολλῆς προσοχῆς τυχαίον τι ἀντικείμενον, οἷον τὸν ὀδοιπορικὸν σάκκον, ἢ τὴν ἑδραν τοῦ πλησίον των, ἢ ἀριθμὸν τινα γεγραμμένον ἐπὶ κιβωτίου. Ἄτεροι ἔδανκον μῆλον ἢ ἔτρωγον κατὰ μικρὰ τεμάχια φραντζόλαν, ἐξετάζοντες αὐτὴν μετὰ πᾶν δῆγμα ἡρμώτατα, ὡς νὰ εὐρίσκοντο παρὰ τὴν εἴσοδον τῆς καλύβης των. Γυναῖκες τινες εἶχον τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑγρούς ἐκ τῶν δακρύων· μερικοὶ νεανίαι ἐφαίνοντο περιχαρεῖς, ἀλλ' ἦτο φανερόν ὅτι ἡ φαιδρότης τινῶν ἐξ αὐτῶν ἦτο βεβιασμένη. Οἱ περισσότεροι ἐξεδήλουν μόνον κόπωσιν καὶ ἀπάθειαν. Ὁ οὐρανὸς ἦτο συννεφώδης καὶ ἤρχιζε νὰ νυκτώνῃ.

Αἶφνης ἠκούσθησαν κραυγαὶ μανιώδεις ἀπὸ τοῦ γραφείου τῶν ἐπιβιβάτων καὶ ἐθεάθησαν ἄνθρωποι τρέχοντες πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος. Ἐγνώσθη κατόπιν ὅτι ἐπρόκειτο περὶ τινος χωρικοῦ μετὰ τῆς συζύγου του καὶ τῶν τεσσάρων τέκνων του, οἷς ὁ ἱατὸς κατὰ τὴν ἐξέτασιν ἀνέυρε πασχόντας ἐκ δερματικοῦ νοσήματος. Μετὰ τὰς πρώτας ἐρωτήσεις ἀνεκαλύφθη ὅτι ὁ πατήρ ἦτο φρενοβλαβὴς καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐπετοέπετο αὐτῷ ἡ ἐπιβίβασις, κατελήφθη ὑπὸ μανιώδους ἐξάφνης.

Παρὰ τὴν προκυκίαν ἴσταντο περὶ τοὺς ἐκατὸν ἄνθρωποι, ἐξ ὧν ὀλίγιστοι συγγενεῖς τῶν μεταναστῶν, πλείστοι περιέρχοι καὶ πολλοὶ φίλοι καὶ συγγενεῖς τῶν ἀνδρῶν τοῦ πληρώματος τοῦ πλοίου, συνειθισμένοι εἰς τοιοῦτους ἀποχωρισμούς.

Ἀφοῦ ἐτοποθετήθησαν πάντες οἱ ἐπιβίβαται,

ἐπηκολούθησεν ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου ποιά τις γαλήνη, χάρις εἰς τὴν ὁποῖαν ἤκούετο εὐκρινῶς ὁ ὑπόκωφος μυκηθμὸς τῆς ἀτμομηχανῆς.

Πάντες σχεδὸν εὐρίσκοντο συνηθροισμένοι ἐπὶ τοῦ καταστρώματος καὶ σιωπηλοί. Αἱ τελευταῖαι ἐκεῖναι στιγμαὶ τῆς προσδοκίας ἐφαίνοντο ἀτελεύτητοι.

Τέλος ἠκούσθησαν οἱ ναῦται κράζοντες παρὰ τὴν πῶρον καὶ τὴν πρύμνην ταῦτοχρόνως : « Ὁποῖος δὲν εἶναι ἐπιβάτης, ν' ἀποβιάσθῃ. »

Φρικίαισι διέδοραμεν ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ἄκρου τοῦ Γαλιλαίου μέχρι τοῦ ἐτέρου ἐπὶ τοῖς λόγοις τούτοις. Ἐντὸς ὀλίγων λεπτῶν πάντες οἱ μὴ ἐπιβάται ἀπεβιάσθησαν, ἡ γέφυρα ἤρθη, τὰ πρυμνήσια ἀπεσύρθησαν, ἡ κλίμαξ ἀνυψώθη, ἠκούσθη συριγμὸς καὶ τὸ ἀτμόπλοιο ἤρχισε νὰ κινῆται. Τότε γυναῖκες τινες ἤρχισαν νὰ θρηνῶσιν. Οἱ πρὶν γελῶντες νεανῖαι ἐγένοντο σκυθρωποὶ καὶ τινες ἄνδρες ὥριμοι, ἕως τότε ἀπαθείς, ἐκάλυψαν τοὺς ὀφθαλμοὺς διὰ τῆς χειρός. Πρὸς τὴν συγκίνησιν ταύτην ἀπετέλει παράδοξον ἀντίθεσιν ἡ ἡρεμία τῶν ἀποχαιρετισμῶν, οὓς διήμειβον οἱ ναῦται καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ πλοίου μὲ τοὺς παρὰ τὴν προκυμῖαν συνηγμένους φίλους καὶ συγγενεῖς τῶν, ὡσανεὶ τὸ ἀτμόπλοιο ἀπέπλεεν εἰς πλησιόχωρόν τινα λιμένα — Χαιρετίσματα! — Σοὺ συνιστῶ ἐκεῖνο τὸ δέμα! — Νὰ εἰπῇς εἰς τὴν Λουίζαν ὅτι θὰ ἐκτελέσω τὴν παραγγελίαν της! — Νὰ τὴν ρίψῃς εἰς τὸ ταχυδρομεῖον εἰς τὸ Μοντεβιδεόν! — Εἴμεθα σύμφωνοι διὰ τὸ κρασί! — Καλὸ ταξίδι! — Ὑγίαινε! — Τινὲς φθάσαντες μόλις κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἐπρόφθασαν νὰ ρίψωσιν ἐντὸς τοῦ ἀτμοπλοίου δεσμίδας σιγάρων καὶ πορτοκαλλία, τὰ ὅποια οἱ ἐπὶ τοῦ πλοίου ἤρπασαν εἰς τὸν ἀέρα. Ἀλλὰ τὰ τελευταῖα ριφθέντα ἔπεσαν εἰς τὴν θάλασσαν. Εἰς τὴν πόλιν ἤδη εἶχον ἀναφθῇ τὰ φῶτα. Τὸ ἀτμόπλοιο διωλίσθαι σιγὰ σιγὰ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ σικιόφυτος τοῦ λιμένος, σχεδὸν λαθραίως, ὡς ν' ἀπεκόμιζε φορτίον ἀνθρωπίνης σαρκὸς κλαπέισσης.... Παρὰ τὸ ὕψωμα τῆς πύρας φωνή τις βραγχῇ καὶ μονήρης ἀνέκραξεν αἶφνης μὲ τόνον σαρκασμοῦ. « Ζήτω ἡ Ἰταλία! » καὶ ἐγείρας τοὺς ὀφθαλμοὺς εἶδον πρεσβύτην ὑψηλόσωμον δεκνύοντα τὴν πυγμὴν πρὸς τὴν πατρίδα. Ὅτε ἐξήλθομεν τοῦ λιμένος ἦτο ἤδη νύξ.

Καταβλήθεις ἐκ τοῦ θεάματος τούτου, ἐπέστροφες εἰς τὴν πρύμνην καὶ κατήλθον εἰς τὸν κοίτων τῆς πρώτης θέσεως πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ θαλαμίσκου μου. Ἡ πρώτη αὕτη κατάβασις εἰς τὰ οἶονα ὑποβρύχια πανδοχεῖα ταῦτα ἡμοιάζει θλιβερῶς πρὸς τὴν πρώτην εἴσοδον εἰς εἰρκτὴν ἀπομονωτικὸν συστήματός. Εἰς τοὺς στενοὺς καὶ χθαμαλοὺς διαδρόμους, τοὺς πεπληρωμένους ὑπὸ τῶν θαλασσίων ἀναθυμιάσεων τῶν ξύλων, ὑπὸ τῆς

δυσωδίας τῶν δι' ἐλαίου φωτιζομένων λυχνιῶν, ὑπὸ τῆς ὁσμῆς τοῦ δέρματος, ὑπὸ τῶν ἀρωμάτων τῶν κυριῶν, εὐρέθην ἐν τῷ μέσῳ ρεύματος πηγαινοερχομένου πολυσχόλου πλήθους, ἐρίζοντος περὶ τὴν προτίμησιν τῆς ὑπηρεσίας τῶν θαλαμηπόλων ἀμφοτέρων τῶν φύλων, μὲ τὴν ἀγροῖκον φιλαυτίαν, τὴν ἰδιάζουσαν εἰς τοὺς ταξειδιώτας κατὰ τὴν πρώτην ὁρμὴν τῆς ἐγκαταστάσεως. Ἐν τῷ φουρμῷ ἐκείνῳ τῷ ἀνίσως ποῦ καὶ ποῦ φωτιζομένῳ διέκρινα παροδικῶς τὸ φιλομειδῆς πρόσωπον ὠραίας ξανθῆς κυρίας, τρεῖς ἢ τέσσαρας μαύρας γενειάδας, ἓνα ἱερέα λίαν ὑψηλοῦ ἀναστήματος καὶ τὸ εὐρὺ καὶ τραχὺ πρόσωπον θαλαμηπόλου ὀργισμένης. ἤκουσα δὲ λόγους εἰς γενουήνσιον ἰδίωμα, εἰς γαλλικὴν, ἰταλικὴν καὶ ἰσπανικὴν γλῶσσαν. Εἰς τὴν καμπὴν τοῦ διαδρόμου συνηντήθη μὲ μίαν αἰθιοπίδα. Ἀπὸ τινος θαλαμίσκου ἠκούοντο ἐξερχόμενοι οἱ λαρυγγισμοὶ φωνῆς ὀξυφώνου. Ἀντικρὺ τοῦ θαλαμίσκου τούτου ἀνεῦρον καὶ τὸν ἰδικόν μου, κλωβίον ἔχον ἐμβαδὸν πέντε ἢ ἑξ κυβικῶν μέτρων, μὲ μίαν κλίνην Προκρούστου ἀπὸ τὸ ἐν μέσῳ, μὲ ἓν διδάνιον ἀπὸ τὸ ἄλλο, καὶ εἰς τὸ τρίτον μέρος ἓν κάτοπτρον μικρὸν κουρείου ἄνωθεν νιπτῆρος ἐμπεπηγμένου εἰς τὸν τοίχον, πλησίον λυχνίας, ἥτις ἐτάλαντεύετο ὡς νὰ μοὶ ἔλεγε. « Τί τρελλὴ ἰδέα σοῦ ἦλθε νὰ ὑπάγῃς εἰς τὴν Ἀμερικὴν! » Ἀνωθεν τοῦ διδανίου ἐφεγγε θυρὶς μικρὰ στρογγύλη, ὁμοιάζουσα μὲ μέγαν ὕελινον ὀφθαλμόν, εἰς ὃν προσηλώθη τὸ βλέμμα μου ὡς εἰς ὄμμα ἀνθρώπινον παρατηροῦν με χλευαστικῶς. Καὶ τῷ ὄντι ἡ ἰδέα ὅτι ἐμελλον νὰ κοιμηθῶ ἐπὶ εἰκοσιτέσσαρας νύκτας εἰς ἐκεῖνο τὸ πνιγρὸν κελλίον, τὸ προκίσθημα τῆς ἀνίας καὶ τοῦ καύσωνος τῆς διακεκαυμένης ζώνης, τῶν κατὰ τῶν τοίχων προσκρούσεων τῆς κεφαλῆς μου κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς τρικυμίας, τῶν μυρίων ἀνησύχων ἢ θλιβερῶν διαλογισμῶν, τοὺς ὁποίους ἐμελλον ν' ἀναμασθῶ ἐκεῖ μέσα κατὰ τὸ διάστημα ἑξακισχιλίων μιλίων.... Ἀλλ' ἦτο πλέον ἀνωφελὲς ἡ μεταμέλεια. Παρετήρησα τοὺς ὁδοπορικοὺς μου σάκκους, οἵτινες τόσα μοὶ ἐλάλουν κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν καὶ τοὺς ἔψαυσα ὡς νὰ ἐθόπευα κύνας πιστούς, τελευταῖα ζῶντα λείψανα τῆς οἰκίας μου· ἠγχήθην εἰς τὸν Ἰψιστον νὰ μὴ μὲ κάμῃ νὰ μετανόησω διότι ἀπέκρουσα τὰς προτάσεις ὑπαλλήλου τινὸς Ἀσφαλιστικῆς Ἑταιρίας, ὅστις ἦλθε νὰ μὲ παρακινήσῃ ν' ἀσφαλισθῶ τὴν προτεραίαν τῆς ἀναχωρήσεως, ἀπὸ καρδίας δ' εὐλογῶν τοὺς ἀγαθοὺς καὶ πιστοὺς φίλους, ὅσοι μὲ συνώδευσαν μέχρι τῆς τελευταίας στιγμῆς, λιχνιζόμενος ὑπὸ τῆς προσφιλοῦς θαλάσσης τῆς πατρίδος μου, ἀπεκοιμήθην.